

NOVI SLOV. ŠTAJERC

IZ NARODA ZA NAROD.

„Novi Slovenski Štajerc“ izhaja vsakega 10., 20. in 30. v mesecu. — Naročnina za celo leto 2 K, za pol leta 1 K, za četr leta 50 vin; plačuje se naprej. — Posamezna štef 6 v. Oznanila po dogovoru. Denar in reklamacije se pošiljajo na: Upravništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani. Dopisi pa na: Uredništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani.

Danes pošljemo nekterim naročnikom več iztisov. Prosimo jih, da naj razdelijo list zanesljivo med svoje sosede, znance in prijatelje.

Nujna predloga poslanca dr. Ploja in tovarišev.

Prvi predlog:

»Leta 1906. je toča hudo oškodovala kmetske posestnike vinogradov v župnijah Leskovec in sv. Barbara. Posestniki so vsled splošnega slabega tamošnjega gospodarskega položaja v stalnih stiskah. Toča jim ni vzela samo upanja na primerno trgateg v l. 1906, ampak še za nekaj let.

Visoka vlada je dovolila prizadetim na podlagi nujnega predloga, ki ga je stavil podpisani v visoki zbornici, podporo v znesku 37.000 kron, ki je bila letos razdeljena.

Ta znesek se je izkazal kot docela premajhen, da bi odpomogel najhujšim potrebam, in to tem bolj, ker trpijo omenjeni vinogradniki vsled opetovane letošnje hude zime vnovič veliko škodo.

Pomanjkanje v imenovanih župnijah je zelo veliko, a splošno slab gospodarski položaj vinogradnikov v Halozah ni od sedaj, ampak traja že dolgo vrsto let ter bo imel najslabše posledice, ako se ljudem temeljito ne odpomore. Že večkrat je ta slab položaj zahteval iz državnih sredstev podpore.

Te posamezne podpore pa ne morejo v polni meri odpraviti slabega gmotnega položaja, kajti kakor sem že omenil, je ta stalen in ima za posledice, da se ljudje slabo živijo, izseljujejo in obupujejo. Urejena, premišljena odpomoč od strani države je v teh krajih neobhodno potrebna.

Opozarjam na ta dejstva v okviru tega nujnega predloga.

Na vsak način pa je potrebno, da se letos pričeta odpomoč nadaljuje, da se podeli podpora kmetkim posestnikom, katerih vinogradi so trpeli vsled mraza; pa ne samo posestnikom ampak tudi viničarjem, katerih dohodki obstojajo v zaslužku od dela v goricah, v kolikor nimajo zelo majhnega stalnega plačila. Tega dela pa je veliko manj, ako so vinogradi uničeni po mrazu in vsled tega je manjši tudi zaslužek.

Viničarji imajo tudi kot del svojih stalnih dohodkov užitek od zemljišč, katerih pridelek pa je bil vsled toče tudi uničen ali pa je vsaj znatno manjši.

Viničarji imajo sedaj dohodke, ki ne zadostujejo niti najmanjšim potrebam, živijo v veliki revščini in gotovo nujno potrebujejo podporo.

Iz navedenih vzrokov stavijo podpisani sledeči predlog:

C. kr. vlada se pozivlja, da odpomore bedi v župnijah Leskovec in sv. Barbara takoj z izdatno državno podporo, da zasleduje sploh s posebno pazljivostjo žalostni gospodarski položaj v celih Halozah in začne s premišljeno, urejeno odpomočjo v Halozah, da se vendar enkrat odpravi stalna beda.

Na Dunaju, dne 19./6. 1907.

Dr. Ploj in tovariši.

Drugi nujni predlog dr. Ploja za pogorelce v Dražencih in Mihalovcih.

Dne 21. junija tega leta je divjal v občinah Mihovcih in Dražencih uničujoč požar, ki je uničil 60 poslopij in tudi eno človeško bitje.

Beda v teh občinah je zelo velika in zdatna pomoč nujno potrebna.

Iz navedenih vzrokov stavim sledeči predlog:

C. kr. vlada se pozivlja, da podari nemudoma izdatno državno podporo, da se odpravi neizmerno velika, vsled uničujočega požara nastala beda v občinah Mihovci in Draženci, okr. glavarstvo Ptuj.

Na Dunaju, dne 25./6. 1907.

Dr. Ploj in tovariši.

To sta prva dva nujna predloga, ki jih je vložil za svoje volilce poslanec dr. Ploj.

Iz obeh, posebno iz prvega se razvidi jasno, kako dobro pozna naš poslanec bridko in težko življenje vseh svojih kmetskih volilcev, saj govori odločno naši vladi, kako trpijo posebej Haložani na pomanjkanju in sicer vsi kmetski prebivalec brez razlike, posestniki in viničarji. Iz drugega predloga uvidi lahko vsak, kako hitro hoče nesrečnim pogorelcem-volilcem njihov poslanec pomagati.

To je najlepše priporočilo za njega, hvalijo ga njegova dela pri volilcih, zato je tudi vse zavratno delovanje proti njemu zastoj. Naši volilci hočejo imeti moža, ki ima odkrito, čuteče srce za trpljenje svojih volilcev in takemu neomajano zaupajo.

Še enkrat nekaj resnice o naših poslancih.

1. Nujno potrebno je, da nastopajo vsi jugoslovanski poslanci složno in enotno, da se ne cepijo v najrazličnejše stranke in skupine ter tako konečno ne dosežejo ničesar.

To potrebo je pred vsem spoznal dr. Ploj in deloval zato za skupen klub vseh poslancev, to potrebo so spoznali vsi hrvatski in večina slovenskih poslancev. Le dr. Korošec in dr. Krek ter njuni pristaši so škodovali ugledu in pa moči Slovencev in Hrvatov, ker so bili *proti* skupnosti, ki bi prineslo največje koristi slovenskim kmetom.

2. Dr. Ploj je svojim volilcem obljubil, povsod pošteno in odkrito delovati za koristi svojih volilcev in celega slovenskega naroda. To tudi vestno in natanko izvršuje.

3. »Kmetška zveza« dr. Ploju ni stavila pogoja, da mora pod dr. Koroščevo in dr. Šusteršičevo komando, ko ga je podpirala; niso zahtevali tega tudi volilci, zato je otročje, izrekati mu sedaj nezaupnice, ker dela dr. Ploj tako, kakor mu velevala vest in kakor je na shodih volilcem obljubil.

4. Grdo laže, kdor trdi, da je šel dr. Ploj z nasprotniki vere, kajti v tistem klubu kakor on, sedi tudi 7 poštenih, odločnih duhovnikov, ki so jih volili sami kmetški volilci.

5. Pri drugih, večjih narodih, Čehih, Poljakih in Rusinih so v skupnem klubu poslanci duhovniki z — židi in celo brezverci. Oni vedo, da le v slogi koristijo svojim volilcem in svojemu narodu, da le tako izposlujejo najložje največ podpor, da le tako čuvajo narodne in gospodarske koristi svojega naroda, zato so s samozatajevanjem storili to, kar je edino v državni zbornici pametno.

6. V jugoslovanski klub lahko stopijo vsi slovenski poslanci, ki hočejo požrtvovalno, odkrito in pošteno delovati za svoje volilce. V ta klub je vstopil tudi dr. Ploj, zato ga vsi volilci in poslanci spoštujejo.

7. Vsem slovenskim kmetom je prepričan, oni hočejo, da poslanci in časopisi ne pridejo z lepimi besedami, ampak z resničnimi lepimi dejanji. Kdor je sit in lepo okrogel, a nima srca za kmetško bedo, za kmetške koristi, za procvit in ugled našega dovolj zatiranega slovenskega naroda, kdor je pozabil, da je sin kmetških staršev, ki so mu s krvavimi žulji pripomogli, do boljšega kruha in kdor samo seje prepričan in hujska med brati, tak je izdajalec slovenskega naroda in je izdajalec kmetških koristi.

Te resnice pomni vsak kmetški slovenski volilec in povej jih vsakemu v obraz, ki bi hotel zavijati resnico.

Spoštovani bralci! Obljubili smo, obsoditi in pojasniti vsako, našim slovenskim koristim škodljivo početje, zato tudi sedaj odkrito in odločno obsojamo grdo gonjo, ki se je uprizorila proti dr. Ploju. Nimamo prostora in nočemo se tudi prepirati, ker hočemo s koristnejšim delom in poukom delovati za napredek našega naroda, s koristnejšim torej, kakor je nesloga, prepričan, obrekovanje in zavijanje resnice. To pomnite,

in prepričani smo, da nam daste popolnoma prav. Pošteno delo, slogo proti zunanjim sovražnikom in bratroljubje ter strpljivost smo priporočali do sedaj, enako bomo delali tudi naprej.

Naš bratovski razpor.

K članku »Nov. Slov. Štajerca« od 10./6. t. l. si dovoljujem pristaviti še nekaj besed, saj živim na meji.

Pri nas Slovincih je žalibog prišlo do tega, da se bije strasten strankarski boj edino — le — *za osebe*. Ne gre gospodom toliko za prepričanje, kakor pa čistilnost, da so prvi.

Naš nemški sosed in sovražnik vstrajno in premišljeno prodira na meji, žilavo in složno drži svoje gnjezdo v naši slovenski zemlji, a to je seveda »politikom« v Mariboru in Celju postranska reč, glavno je, da se udari brata.

Poleg tega pa pozabimo na to, kar nam je najbolj potrebno: izobraziti ljudstvo ter ga gospodarsko vzdigniti.

Le izobrazeno ljudstvo ima pogoj in smisel do gospodarskega napredka. Kaj nam kmetom — in naše slovensko ljudstvo je po veliki večini kmetijsko — mar »napredek«, ako se potapljammo vedno globlje in globlje v dolgove in bedo! Gospoda, ves napredek ni vreden piškavega oreha! *Napredek bi bil, ako bi se nam kmetom dobro godilo* — kajti potem se bo tudi drugim godilo dobro!

Z druge strani pa se vse preveč in po krivici naglašuje verska stran, tako da je postal naš politični boj navidez verski boj, akoravno za to pri Slovincih ni vzroka. Poglejte si nemški »Bauernverein« za Štajersko.

Tu ni vedno govora o veri, ampak: »kaj bomo pa spet zdaj delali v prid našega kmeta?«

Kdor ni iz prepričanja veren, tega tudi vsi članki političnega lista ne bodo spravili do vernosti, še manj pa govori o veri na političnih shodih, posebno ne, ker se dela s strastjo in sovraštvom, ne pa z ljubeznijo. Jaz ne pravim s tem, da se ne bi smelo sploh nič takega govoriti oz. pisati, temveč le grajam, kar je preveč in neprimerno. Na politične in gospodarske shode spadajo politični in gospodarski govori, poučuje naj se ljudstvo, kako naj si pomaga zboljšati svoj stan.

Mislím, da so tega krivi uredniki, dopisniki in bralci, ki imajo največje dopadenje na tem, če se koga prav grdo, največkrat celo neopravičeno napada, namesto da bi se mu povedala odločna, resna beseda. Mislím si, da ima časopisje v prvi vrsti nalogo poučevati, blažiti nasprotstva, zastopati jasno in odločno koristi našega naroda in ne drug na drugega kričati kakor slabo vzgojeni, izprideni fantalini na cesti.

To velja za obojno časopisje, naj že potem nosi ta ali oni naslov.

Razpor, prepričan, hujskanje proti sobratom, to je sedaj glavna vsebina političnih listov.

In zakaj to?! Zakaj ves ta prepričan? Ko vendar potrebujemo vse sile združene v boju proti nemškutariji, nemštvu in lahonstvu.

Ali res ni mogoče združeno postopati v vprašanjih, tičočih se vsega naroda?

Izglede imamo povsod, a posnemati jih nočemo. Nemško krščanski socijalci so se zvezali večkrat s svojimi najhujšimi političnimi nasprotniki, kedar se je šlo za kako nemško zahtevo. Ali pri nas to ni mogoče? Videti je, da našim politikom je vsa politika le — strankarstvo! Do kaj višjega se ne znajo povspeti.

Pri tem pa trpe vsi naši sloji, naše meje, koder silijo nasprotniki *od vseh vetrov v naše dežele in dobro se počutijo ob našem prepiru samo oni.*

Slovenci! Zdromite se že enkrat! Zadnja ura je, da zastavimo pot sovražniku in da vsaj to obranimo, kar še imamo!

Ni še vse izgubljeno!

Ljudstvo govori ti! Ako te pa nočejo poslušati tvoji izvoljenci, tedaj pa jih postavi v kot, ali kamor si bodi ter si postavi druge vodje, ki bodo bolje umeli **narodni boj**, ne pa strankarski. Ako že doma ne moremo biti složni, vsaj na zunaj pokažimo, da smo sinovi enega naroda, da čutimo vsi naše nadloge.

Žetinski.

Kratka zgodovina slovenskega naroda

(Pavel Poljanec.)

(Dalje.)

Kaj je bil vzrok nezadovoljnosti Slovencev?

Slovenci so imeli mnogo vzrokov za vstaje in punte zoper nemške nasilnike. Imeli so sicer še panonski in tudi koroški Slovenci do tega časa domače vojvode, toda ljudstvo je čutilo, da se mu jemlje svoboda od leta do leta. Vsa zemlja je postala kraljeva lastnina. Na tista zemljišča, katerih ni kralj potrdil in priznaval nobenemu lastniku, so se priselili nemški posebno bavarski naseljenci, ki so se brezobzirno smatrali takoj za njihove prave lastnike. Izgovarjali so se lahko, da je »gospod Karol« dovolil vsem svojim zvestim služabnikom, da lahko po slovenski Panoniji itd., razširjajo nemštvo in cerkveno posest.

Vsi neobljudeni kraji so torej pripadali frankovskemu kralju, ki jih je razdal samostanom in naseljenjem. Slovenci so postajali vedno bolj odvisni, nazadnje je pomenilo njihovo ime toliko kakor sužnik. Sužnik se imenuje do danes v nemškem jeziku Sklave, to je Slave, Slovan. Že v listini iz leta 828 se rabi v Kremsmünstru na G. Avstrijskem ime Slovencev za sužnike.

Listine govore zadosti jasno, kako so ravnali nemški posvetni in duhovni gospodarji z našim narodom.

V narodu pa je takrat še živel spomin na boljše čase, ko ga ni tlačil še nihče, na dobo svobode.

Zato se je dvigal narod, toda sreče ni imel.

Politična razdelitev slovenskih pokrajin.

Ko se je ponesrečila slovensko-hrvatska vstaja, je hotel kralj Ludovik Pobožni slovensko zemljo popolnoma združiti z ostalim nemškim kraljevstvom. Slovincem je vzel domače vojvode in obenem domačo upravo. Zemljo je razdelil na novo v stotnije in okrožja (Gau). Ob mejah je ustanovil *mejne krajine ali mejne grofije*. Na Slovenskem so bile 4 mejne grofije in

sicer 1. furlanska s sedežem v Ogleju, 2. istrska, 3. slovenska na Dolenjskem (Kranjskem) in sosednem Hrvatskem, 4. južnoštajerska.

Vsako okrožje in vsaka mejna grofija je dobila nemškega grofa za predstojnika. Okrožni grofje so bili odvisni od kralja, mejni grofje pa so bili skoro celo samostojni. Morali so stražiti in braniti mejo, zato pa so bili samostojni sodniki in so imeli v svoji grofiji lastno vojaško oblast.

Kraljevska rodovina je vedno bolj zanemarjala slovenske dežele. V vladarski hiši na Nemškem so bili notranji prepiri, sinovi so se bojevali proti očetom, bratje so se prepirali med seboj za vladno, za državo pa ni skrbel nihče, najmanj pa za slovenske kraje. Tukaj so delali grofje po svojem in skrbeli za red in mir vsak v svojem okrožju. Le tuptam je poslal kralj kakega poslanca, da pogleda, kaj delajo grofje.

Cerkvena razdelitev slovenskih pokrajin.

Solnograški nadškofje in *pasovski* škofje so iz severne strani marljivo pošiljali duhovnike in širili vero. Od južne strani pa so delovali *oglejski* patrijarhi. Tekmovanje med duhovniki je bilo posebno živahno, ker so razširjali s tem oblast svojih škofij in si povečali dohodke. Samo za vero jim ni šlo, kar smo že večkrat rekli. Saj so se začeli duhovniki in za njimi škofje prepirati za meje škofij, ker so si prišli navskriž med seboj.

Da bi napravil konec prepira za slovensko zemljo med škofi, je določil že Karol Veliki mejo leta 811. Oglejski patrijarhi so dobile pokrajine južno od Drave, solnograški nadškofje so dobili kraje severno od Drave, pasovski škofje pa donavsko dolino (zemljo severno od Alp do Donave).

Zdaj so imeli škofje mir med seboj in so lahko mirno delali vsak v svojem določenem kraju.

Kaj so delali? Kaj so dosegli!

Pasovski škofje so ozko zemljo ob Donavi hitro ponemčili.

Velikansko delo pa so imeli solnograški duhovniki. Današnji Nemci ne morejo nikdar prehvaliti zaslug solnograških delavcev, ki so pridobili tako ogromno velike pokrajine za *nemštvo*. Skoro vsa zemlja je danes ponemčena, ki so jo vladali solnograški nadškofje. To so bili res uspehi. Nadškofje so sami hodili pogostoma na vzhod, da vidijo delo svojih duhovnikov. Na takih obiskih so posvečevali cerkve. Listine imenujejo nadškofovske obiske v Ptuj, v Vuzenici (Bussnica) in celo v Blatnem gradu na sedanjem Ogrskem.

Iz Ogleja pa se ni delalo na to, da bi vzeli ljudstvu slovensko narodnost. Tukajšni patrijarhi niso bili Nemci in niso imeli nemških duhovnikov, ki bi zatiravali slovenski jezik kakor iz Solnega grada. Zato so se tudi v pokrajinah južno od Drave — v okrožju oglejskih patrijarhov — ohranili Slovenci do današnjega dne.

Ta razdelitev slovenske zemlje med škofo je ostala dolgo neizpremenjena.

Iz nje seva jasno pogubno delo nemških duhovnikov proti slovenski narodnosti.

Politični pregled.

Avstrijski državni zbor je obravnaval pred vsem dva nujna predloga. Prvi obsega vprašanje: kako zboljšati denarno stanje posameznih dežel. Naglašalo se je tukaj podržavljenje ljudskega šolstva itd. Minister je obljubil obsežno tozadevno predlogo v jeseni. Več sej se je poslanska zbornica pečala z volilnimi sleparijami v Galiciji. Drugi izmed omenjenih nujnih predlogov je bil: upelje naj se direktna, splošna in tajna volitev za deželne zборе. Mi smo naglašali že nešteto krat, da sprememba volilnega reda mora priti, kajti nepopisno kričeča krivica je naprimer, da ima na Štajerskem 400.000 Slovencev 10 deželnih poslancev, 800.000 Nemcev pa 61. Nezaslišno je tudi, da voli na Kranjskem 50 nemških »deželnih deskarjev« (veleposestnikov) 10 deželnih poslancev, vseh 380.000 Slovencev pa le 22, oziroma 21, ako škofa odračunamo. Sicer pa se nekterim poslancem z delom za ljudstvo prav nič ne mudi, spet je v zbornici mnogo kričanja in le malo poslancev se zaveda svoje odgovorne naloge. Da tudi slovenski poslanci ne zaostajajo v medsebojnem hujskanju namesto da bi res delali vsi vestno in složno za kmetko ljudstvo, kaže pred vsem grda gonja »Slovenca« in »Slov. Gospodarja« odnosno poslancev dr. Šušteršiča in dr. Korošca proti zaslužnemu in iskušenemu poslancu dr. Ploju. Da se dasta pri tem vedoma ali nevedoma izrabljati tudi kmetška poslanca Pišek in Roškar, to odkrito obžalujemo. Ona bi pač v prvi vrsti morala vedeti, da položaj slovenskega kmeta zahteva, da so poslanci koliko mogoče složni edini in ne vdani osebnemu sovraštvu. Slovenski kmet zahteva od svojih poslancev dela in sicer *sporazumnega pametnega* in premišljenega dela za zboljšanje slabega položaja. Na gonjo in take ponesrečene predloge, kakor je bil zadnji, se kmetje ptujskega okraja ne vsedejo. Če se zadovoljijo volilci dr. Šušteršiča in morebiti dr. Korošca s tem, jih pomilujemo. Gg. Pišek in Roškar! Če sta pošteno hotela pomagati trpinom kmetom iz ptujskega in ormoškega okraja, šla bi k poslancu tega okraja k dr. Ploju in složno bi se pogovorili in skupno nastopili, vidva bi pošteno podpirala njegovo prizadevanje, kakor bo on gotovo vsikdar vajino v vajinih volilnih okrajih. Tako pa sta na tuji nasvet vse *pokvarila*, kajti pomnita, da še dolgo nimata one vaje in skušnje kakor poslanec Ploj.

Torej v državnem zboru le nič zavisti in zavrattnosti, ampak odkrito pošteno, vneto in složno delo za naš narod!

Ogersko. Madžari-bahači so hoteli po vsej sili postaviti, ki določa, da morajo znati na Ogrskem in Hrvatskem vsi uradniki in uslužbenci madžarski in da je madžarski jezik uradni jezik.

Hrvatski poslanci, ktere izvoli hrvatski sabor v Zagrebu, so se temu najodločnejše uprli in ogrski parlament res ni mogel pravilno skleniti te postave. Z nasiljem in zvijačo so mislili prekaniti hrvatsko-srbske poslance. Toda opekli so se. Z ugovorom so zapustili te dni hrvatski poslanci ogerski državni zbor in na podlagi nagodbe je vsaka postava, kjer se sklepa za Ogersko in Hrvatsko neveljavna, ako niso navzoči tudi hrvatski poslanci. Ker so odšli, nima postava za Hrvatsko pravne veljave. Vsled tega razpora je odstopil dosedanji ban Pejačević in imenovan je drugi, a tega Hrvat po pravici nočejo pripoznati za pravega bana. Prišlo je do velikanskih shodov in demonstracij v Zagrebu in po vsej hrvatsko-slavonski kraljevini. Ljudstvo z navdušenjem odobrava odločen nastop svojih poslancev in združili so se Hrvatje in Srbi ter celo Nemci iz Slavonije proti Madžarom. Vse stranke poznajo sedaj le en namen: treba je braniti do zadnjega *pravice materinskega jezika*. Uspeh mora biti na strani tako poštenega in odločnega boja združenih Srbov in Hrvatov.

Rumunija pomnožuje svojo armado in se tudi sicer oboružuje.

Turčija zbira cele bataljone vojakov proti Bulgariji. Med tema dvema državama je neprestan prepir in gotovo bo prišlo prej ali slej do vojske med njima.

Na Francoskem so se na jugu vinogradniki navidezno pomirili, a znotraj vre še vedno naprej in vlada se trudi na vse načine, da bi ljudstvo pomirila. O zahtevah francoskih vinogradnikov in njihovih zborovanjih smo pisali že v prejšnjih številkah.

Nesrečna Rusija ima še vedno neprenehoma notranje boje. Prekucuhi in puntarji skušajo z umori in ropom doseči svoj namen: republiko. Dolgo ne more Rusija iz nereda, v katerega jo je pahnila nesrečna rusko-japonska vojska.

Mirovna onferenca v Haagu zboruje prav počasi. Raznim gospodom zastopnikom posameznih držav se pač ne mudi in tudi »presilili« se ne bodo, saj jim plača za njihov »trud« država velikanske svote. Ko se gospodje naveličajo delati avdijence in jim ni za zabavo, pa naredijo — konferenco.

Domače novice.

Rojaki! Odločno, odkritosrčno in pošteno se hočemo boriti za švoj napredek. Kdor odobrava naše misli, naj širi naš list in naj mu tudi pridno poroča. K složnemu, premišljenemu delu kličemo vse, ki čutijo, da nam je treba več kakor medsebojnega hujskanja in prepira, ako hočemo vzbuditi v narodu samozavest, smisel za napredek in ljubezen do lastne zemlje in do materinskega jezika!

Dr. Miroslav Ploj je podaril pogorelcem v Mihovcih in Dražencih 50 kron. Kot poslanec prizadetih občin je storil vse korake v pomoč prizadetim v državnem zboru in pri deželnem namestniku. (Več glej naš dopis.)

Zaradi volitev v okrajni zastop ptujski je stavil dr. Ploj vprašanje v državnem zboru ter ožigosal početje Ornigovo in njegovih tovarišev, ki hočejo gospodariti še naprej, akoravno jim je pretekla poslovna doba, to pa samo zato, ker vedo, da jih slovenski kmetje ne bodo več volili, ampak vrgli tja, kamor spadajo.

Ptuj. V Ptuju poderejo hišo ključavničarke Alojzije Hlubek in takozvano malo vojašnico. Tako je sklenil občinski svet, Na ta način povečajo tržni prostor, deloma pa ga dajo na razpolago deželi, ki baje napravi vinogradniško šolo. Opozarjamo slovensko javnost na to vest, kajti bojimo se, da pride vsled naklonjenosti deželnega odbora spet en deželni nemški zavod v naše kraje, akoravno se je izkazala le krvava potreba po izključno slovenskem takem zavodu.

Velike shode so priredili v prilog slovenskim srednjim in visokim šolam slovenski visokošolci v Pragi, na Dunaju in v Gradcu. Tudi v Ljubljani je bil tozadevni javni shod, ki je bil nad vse sijajen. Prav imamo Slovenci; mi moramo svoje pravice glasno zahtevati in ne tiho in ponižno za nje prosit.

Velika nesreča je zadela Haloze in del Slovenskih gorici ter spodnjega dravskega polja. Dne 3. t. m. je namreč pobila toča posebno v farah Zavrče, Sv. Barbara v Halozah, sv. Duh in sv. Trojica ter Hum in okolico v Slovenskih goricah. Pridelki so uničeni in ljudstvo bo trpelo veliko bedo.

Glavni odbor in zaupniki „Kmetске zveze“ so izrekli na svojem zadnjem zborovanju v Mariboru javno priznanje našemu listu zaradi nepristranskega stališča. «Novi slov. Štajerc» se veseli tega nepristranskega, odkritega priznanja, še bolj bi se pa veselil, ako bi vsi štajerski poslanci pustili nestrpnost doma in složno delali v skupnem jugoslovanskem klubu za zboljšanje položaja slovenskega kmetскеga stanu in celega slovenskega naroda. *Bratje, sloga jači, nesloga tlači!*

Kedaj zna Ornig slovenski in kedaj ne. Ornig zna slovenski, kadar prodaja slovenskim kmetom svoj kruh in svoje žemlje, ko prodaja sol in moko, najbolj pa zna slovenski, kadar nagovarja slovenske veleposestnike, da bi ga volili in mu pomagali na stolec načelnštva okrajnega zastopa.

Ne zna pa Ornig slovenski, kadar ga pride kak kmet kaj prosit. Ne zna slovenski, ko bi moral na uradna pisma odgovarjati slovenski. Posebno pa ne pozna kmetov in njihovih koristi, kadar se čuti kot ptujski župan ter zahteva, naj cena živini pade in naj se odpravijo pravice špeharjev.

Narodni učitelj zahteva po slovenskih časopisih, naj bodo okrajne učiteljske konference slovenske, ker so učitelji Slovenci in so ljudske šole slovenske. Tako, edino tako je prav, in naravnost sramota je, da se na primer govori pri učit. konferenci za ptujski okraj večinoma nemški in celo slovenski učitelji delajo nemška predavanja. Vsa čast pa onim, ki to odkrito obsojajo ter ne klečeplazijo pred glavarji.

Polenšak. Tudi pri nas vemo ceniti narodno šolstvo od najnižje do najvišje stopnje. Občina Polenšak se je obrnila brzojavno na ministrstvo za uk in bogočastje ob otvoritvi drž. zbora. Prošnje za slovenske srednje in visoke šole pa so poslale občine: Polenšak, Polanci, Slomi in kmet. bralno društvo v Polenšaku. Prej so bili drugi nam v zgled, zdaj smo pa lahko mi drugim,

Sv. Marko pri Ptuj. Gimnazijskim profes. je imenovan naš rojak Franc Vajda. Častitamo mu in želimo lepe uspehe pri vzgoji slovenske mladine.

Biš v Slovenskih goricah. Lepo slavnost bomo imeli meseca avgusta. Preteklo je namreč sto let, odkar je bil tukaj rojen dr. Josip Muršec. Naš rojak je v burnem letu 1848 vodil štajerske Slovence, spisal je tudi prvi slovensko slovnico v slovenskem jeziku. Bil je marljiv in navdušen Slovence, kakor jih je izšlo že več iz naših slovenskih goric. V spomin in hvaležnost vzdamo in odkrijemo na njegovi rojstni hiši spominsko ploščo. Že sedaj vabimo rojake k naši narodni slavnosti.

V Mariboru se je ustrelil dne 23. jun. gostilničar in mesar V. Tschernoscheg (Črnošek) zaradi domačega prepira. Govorijo, da je bil pijan.

Na Brestrnici pri Mariboru se vrši v nedeljo, dne 21. julija ob 3. uri popoldne poučno predavanje o čebeloreji. Govoril bo znani slovenski čebelar g. I. Jurančič. Čebelarji iz Brestrnice in sosednjih vasi, ne zamudite lepe prilike in pridite vsi. Poučno predavanje se vrši ob vsakem vremenu.

Brežice. Posojilnica v Brežicah je kupila in uredila ob lepi reki Krki in Savi nov hotel. Gotovo bodo meščani, ki želijo mirnega, prijetnega in zdravega bivališča radi prihajali v ta kraj na letovišče. Četrť ure od

hotela so znane »Čateške toplice«. Želimo temu narodnemu podjetju popolen uspeh.

Nevihita in toča je divjala dne 3. t. m. po večih krajih Spodnještajerske. Imeli so jo v celjski okolici. Napravila je precej škode.

Poslanec dr. Miroslav Ploj je vložil takoj, ko je zvedel za nesrečo, nujen predlog za podporo prizadetim. Ogledat si pride tudi sam te kraje, da bo zamogel svoj predlog tem bolje in temeljiteje priporočati.

Tako pač ravna poslanec, ki se pošteno trudi za svoje volilce, in zato tudi njegovi volilci z zaupanjem zrejo nanj.

Kaj je z „Mladoslavencem“? Na več nam došlih vprašanj, ali »Mladoslovenec« še izhaja, odgovarjamo, daje ta list, ktereга je urejeval znani Križman, prenehal izhajati že 3. februarja letos. Mi smo svoje rojake pravočasno svarili pred novim podjetjem Križmanovim, kakor pa sedaj vidimo, je naše svarilo prav malo zaleglo. V časih bi se »Nov. Slov. Štajerca« že smelo ubogati, ker ima le večkrat prav, kakor nekteri mislijo in govorijo.

Načelnik ptujskega okrajnega zastopa Ornig — snubi! Pa ne mislite, da išče neveste, ker ima še ženo in ker je rekel, da ima v »Mädchenheimu« svoj harem, po naše: babišče, kakor Turki. Ne, g. Ornig potuje in snubi slovenske veleposestnike kmete, da bi se ga usmilili in volili zopet njega in njegove pristaše. V vročih dneh in hladnih večerih popelje svojo pekovsko težo v kočiji ali na kolesu po okraju in berači za glasove. Z avtomobilom si ne upa več, ker ga je ta zadnjič malo zavozil v jarek in ga popraskal in ker to tudi ne bi ugajalo našim kmetom, ki nočejo, da bi jim strašil s tem konje, považal po vaseh otroke in živino. Gospod Ornig torej potuje in kar je še bolj čudno, gospod Ornig nemški meščan, nemški poslanec Ptuj, patron »Štajercijanske« stranke, — a na svojo veliko žalost sin slovenskega kmeta, ki ga sedaj zatajuje, ta gospod Ornig govori sedaj baje pred volitvami z veliko vnemo slovenski.

Ornig lovi torej glasove za volitve v okrajni zastop, ki bi že morale biti razpisane, pa še vedno niso, ker se g. Ornig in njegovi bojijo novih volitev in so sedaj pred kratkem napravili — dopolnilne volitve! Ali ni to spet vzgled poštenosti in prijateljstva do slovenskih kmetov!?

Ornigu in celemu okrajnemu zastopu v Ptuj je pretekla triletna doba, vršiti se morajo nove volitve, za dopolnilne volitve ni dan noben postavni pogoj, naj se zvija in laže kar se hoče in kolikor se hoče.

Slovenske veleposestnike pa smatramo za tako poštene, zanesljive, trdne in značajne, da bodo letos Ornigove pristaše vrgli povsod čez prag pri agitaciji pred volitvami in potem ob volitvah ter se zjedini za zavedne, slovenske kmetске okrajne zastopnike.

Okrajni zastop je za okraj tukaj in ne za ptujske mestne peke in žganjarje, zato morajo biti v njem zanesljivi in odločni in zavedni kmetски odborniki.

Središče. Prostovoljno gasilno društvo je obhajalo dvajsetletnico svojega delovanja. Društvo ima od nekaj časa sem slovensko poveljevanje. Srčno se veselimo, da uspeva društvo tako dobro, kajti tako lahko vestno izpolnjuje svojo človekoljubno nalogo.

Zažig. V Marju pri Mariboru so zaprli 42 letnega Jurja *Visočnika*, ker je na sumu, da si je [zažgal gospodarsko poslopje, ki je bilo vredno 800 K, a zavarovano za 3100 K. Visočnik je zelo v dolgeh.

Celje. Mestni magistrat celjski je prepovedal vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom slovenske napise, ki niso napisani na zid, ampak štrlijo na ulico. To je grdo, nepopisljivo sovraštvo proti Slovincem. Dr. Ploj je že stavil vprašanje na pravosodnega ministra, ali hoče ovreči ta sklep, ki krši slovenske pravice. Pozivljamo vse kmetske občine, naj prepovejo tudi vse nemške napise! Kajti kar velja za Slovence, mora veljati tudi za Nemce. Jednaka pravica vsem!

Mozirje. Nesrečni ribji lov so imeli tukaj dne 30. junija v Soteski. Namesto rib so potegnili z mrežo iz vode dvoje vtopljenih dečkov. Mlajši se je kopal in starejši ga je hotel rešiti, ko je zapazil. Ubogi oče je namesto rib spravil domov dva otroka na mrtvaški oder. Stariši, pazite na svoje otroke!

Ormož. Odšel je vsled ostudne gonje vinarski inštruktor Vekoslav Ašič, ki je bil zelo priljubljen vsled svojega znanja in uljudnosti. Na njegovo mesto pride nek Retschnigg. Če se Retschnigg izpremeni v Rečnika in bo Rečnik tako uljuden in postrežljiv kakor Ašič, potem sme upati, da se sprijaznimo z njim.

Utonilo je zadnji čas zelo veliko ljudi pri kopanju, posebno pa otroci. Stariši, pazite na otroke in ne puščajte, da se hodijo kopat v nevarne kraje!

V gornjegrajskem okraju snujejo dve podružnici kmetijske družbe. Upamo, da bodo bolj delovale, kakor nekatere obstoječe. V združenju in napredku pri gospodarstvu je rešitev!

Ljubljanska „Ljudska posojilnica“ nas izročuje v tujčeve roke, kajti prodala je Regoršekovo veleposestvo v ptujskem okraju ptujskemu nemškemu meščanu Kossär-ju, akoravno so bili tudi slovenski kmetje kot kupci. In ti gospodje hočejo biti na čelu slovenskemu združništvu. Kar ne bo dosegla «Südmarka», to bo dosegla Šušteršičeva «slovenska» posojilnica. «Čast» takim narodnjakom. Čehi in Poljaki na Nemškem bi take ljudi kamenjali.

Dopisi.

Iz Mihovec in Draženec pri Pragerskem. Časopisi so že poročali, kako velika nesreča nas je zadela vsled požara, ki je uničil ves naš imetek in upepelil naše hiše. Grozno je gledati naša pogorišča in človek bi kar obupal. Pa našli so se tolažniki prijatelji in pomočniki, da nam lajšajo naše gorje.

Med prvimi je bil naš poslanec dr. Miroslav Ploj. Ogleдал si je natanko našo bedo, videl je našo nesrečo in ganilo ga je tako, da je podaril iz svojega 50 kron podpore pogorelcem. Tolažil nas je in obljubil storiti kot poslanec vse, kar je v njegovi moči, da nam država pomaga. Stavil je, kakor nam je povedal, nujen predlog, da se pogorelcem podeli podpora.

Storil je celo več. Dobro ve, da si moramo postaviti nove hiše in da so pri tem neobhodno potrebni vsi možje. Zato je napravil tudi na domobransko ministerstvo prošnjo, da oprostite za letos vse može po

požaru prizadete od orožne vaje. Obljubil je, da bo to prošnjo še posebej osebno priporočal. Odkritosrčno in iskreno se mu tukaj za njegov trud zahvaljujemo. Priznati moramo, da so si kmetje ptujskega okraja volili najboljšega poslanca, ki ima kot naš rojak čuteče srce za naše gorje in tudi zmožnosti ter železno voljo, da res lajša gorje svojim volilcem.

Kakor je gosp. poslanec naznanil, šel je tudi v Gradec k namestniku, da tudi dežela kaj pomaga s podporo. Prepričani smo, da njegova beseda povsod veliko izda, zato zremo potolaženi z zaupanjem v bodočnost in v svojih novih hišah se bomo vedno radi spominjali našega dobrotnika, poslanca dr. Miroslava Ploja.

Iz Ptuja. Poročalo se je po časopisih o raznih slučajih, kjer se ravna z vojaki-prostaki prav surovo in celo kaznjivo. O enem takem slučaju se je poročalo tudi iz Ptuja, toda izvedeti popolno resnico do sedaj ni bilo mogoče.

Da pa obstoje pri pionirjih v Ptujju posebne, čudne razmere, sledi iz tega, da je poveljnik Lindner vojakom slovenske narodnosti strogo prepovedal, da ne sme nobeden prestopiti praga »Narodnega doma«. To bi bilo torej prepovedano!! Ni pa prepovedano nikomur zahajti v prusaški nemški »Dom« in v gostilno tega doma. Oficirji in tudi podčastniki so stalni gostje tega prusaškega nemškega doma, ki se vzdržuje najbolj vsled njihovega obiska.

Kdor pozna razmere v Ptujju in ve, zakaj častniki prejšnjega bataljona *niso* hodili v ta »nemški dom«, ne sme in ne more odobravati postopanja sedanjih častnikov.

Mi prosimo in pozivljamo naše vojake-rojake, naj nam naznanijo, ali je res izdana kaka prepoved za Slovence glede obiskovanja »Narodnega doma«, kjer se ni dogodil še ves čas noben čin nelojalnosti ali pa proti vladarski hiši, kakor pri Nemcih že večkrat. Vojak lahko brez skrbi in bojazni pove, kdo da je izdal tako zapoved in kako se glasi. Tudi naj nam naznanijo naši vojaki brez strahu, če se jim godi sicer kaka krivica. Bati se jim ni popolnoma ničesar. Mi nočemo pozabiti na naše rojake, četudi nosijo vojaško suknjo in čuvati hočemo njihove pravice, ki jih imamo vsi kot avstrijski državljani, neizprosno in najodločnejše proti *vsakemu*. Gospod bataljonski poveljnik Lindner in njegovi si lahko mislijo, ko jahajo skozi »Ornigov grad«, da so veliki gospodje, če kuharice in nemški ptujski meščani zrejo s strahom na nje, toda bodite prepričani, da imajo tudi ti gospodje — svoje gospode. Torej le brez strahu, kajti mi bomo storili svojo dolžnost!

Razne vesti.

Število vojsk v preteklem stoletju. V preteklem stoletju, to je od leta 1800—1900 je bilo silno veliko vojsk v Evropi. Mir je vladal le 31 let. Vojevala pa se je v preteklem stoletju Avstrija 17 krat, Italija 23 krat, Rusija je imela 24, Angležka 21, Francoska 27 in Turčija celo 37 vojsk v tem času. Pač mnogo krvi se je prelilo v teh vojskah, še več pa se je potrošilo denarja za vojaštvo in vojaške priprave in uničilo se je neizmerno veliko tujega imetja.

Avstrija in njene vojske. Od leta 1495 imamo zanesljiva, neovržna poročila od avstrijskih vojsk. Avstrija se je od tega leta naprej bojevala proti zunanjim sovražnikom 63 krat, in sicer proti Francoski 22 krat, proti Italiji 10 krat, proti Turkom 9 krat, proti Prusom 5 krat, proti Španiji 4 krat, proti Bavarski 3 krat, proti Švedom in Dancem 2 krat in proti Rusiji 1 krat. Proti zunanjim in notranjim sovražnikom in puntarjem se je avstrijsko vojaštvo borilo 43 krat. Vseh bitk in bojov v tem času je prestalo avstrijsko vojaštvo nad 7000.

Nemški šulferajn je imel 29. in 30. m. m. svoj občni zbor v Mor. Schönbergu. Prišel je tudi *minister Prade* ter imel navduševalen govor. Družba ima blizu 1000 podružnic s 100.000 člani. Nabrali so celo leto 221.810 kron članarine, za 25.000 več kot prejšnje leto. V preteklem letu se je ustanovilo 157 novih podružnic, od tek na Štajerskem 20, na Koroškem 8, na Kranjskem pa 6. Le Tirolci so tako pametni, da niso hoteli ustanoviti nobene podružnice ter se je učiteljstvo z raznimi občinskimi zastopi vred izreklo proti ponemčevalni in razdirajoči politiki družbe. Pohvaljeni pa so bili na občnem zboru Kočevarji, češ, da imajo skoraj v vsaki občini svojo podružnico. Šulferajo ustanovi v jeseni svoje šole v *Velenju in v Hrastniku*, razširi pa že obstoječe šole v Ljutomeru in Sladki gorici pri Cmurku. Za ustanovitev nemške šole v *Spodnji Šiški* je družba žrtvovala visok prispevek, v Kočevju pa zdržuje dve šoli v kmečkih hišah. — Na občnem zboru se je tudi priznalo, da družba podpira mnogo učiteljev na javnih šolah.

Poleg tega pa imajo še Nemci brez števila drugih društev in denarnih zavodov, ki ponemčujejo na vse strani.

Gospodje v Mariboru, le pogledjte svojo okolico in pa mejo pri St. Ilju in upamo, da boste manj gojili domači prepir in več — delali, kakor gre pravim narodnjakom.

Židje odpeljali otroka. Pred nekaj dnevi bi bil v Sofiji malodane uprizorjen pogrom na Žide popolnoma po ruskem vzoru, in le energičnemu in hitremu posredovanju oblastev se imajo zahvaliti, da so odnesli zdravo kožo. O vzroku razburjenja in nameravanem napadu na Žide se nam poroča iz Sofije: Pretekli četrtek so izletniki v Ljudskem vrtu prince Borisa opazili dva Žida, ki sta k sebi izvabila majhni deklici, igrajoči se v parku. Prva je bila hčerka generala Savkovega, druga pa nekega polkovnika. Žida sta peljala deklici v najodaljenejši del mesta; ker sta začeli plakati, sta vzbudili pozornost Bolgarov, ki so ju z največjo silo komaj oteli iz rok čifutov. Prebivalstvo se je takoj silno vznemirilo in če bi ne bila takoj na mestu policija, bi bila gotovo Žida linčana. — Oblastvo je takoj uvedlo strogo preiskavo; kot se čuje je v to umazano afero zapletenih več uglednih Židov. Razburjenje med meščani se še vedno ni poleglo.

Vinski zakon, ki je dobil že pred meseci cesarjevo najvišje potrjenje, bo objavljen te dni v uradnem listu. Govorili smo že večkrat o njem, zato danes le omenjamo, da bo stopil v veljavo že za letošnjo trgateg.

Gospodarske vesti.

Uradno poročilo o hmelju koncem junija t. l. pravi: Na Štajerskem je vsled neugodnega vremena hmelj zaostal in še ni dorastel do konca kolov. Topel dež bi bil potreben. Rani hmelj že cvete. Na Zgornjem Štajerskem je hmelj lepši kakor v južnem delu dežele. V drugih avstrijskih deželah je hmelj zdrav in se pravilno razvija. Po tem poročilu bi ravno slovenski hmeljarji imeli pričakovati slabšo letino. Tudi v Nemčiji, na Angleškem in v Ameriki baje hmelj ne kaže posebno dobro, le na Ruskem so zadovoljni z dosedanjim stanjem hmelja.

Na Ogrskem se pričakuje letos pri pšenici in rži komaj dve tretjini lanskega pridelka. Ječmen in oves kažeta nekaj boljše, a bosta tudi zaostala za lanskim letom. Krompir in koruza kažeta dobro, ravno tako tudi vinska trta.

Gnojite ajdi! (Po „Kmetovalcu“) Pri nas zavzema strniščna ajda važno mesto. Priderek ajde se je pa zelo skrčil, da so kmetovalci že začeli dvomiti, če se jo izplačuje pridelovati. Vzrok pičlemu pridelku ajde tiči edino le v izsesani zemlji, oziroma, ker se ajdi ne gnoji.

Med našimi gospodarji je razširjeno domnevanje, da je ajda nekaj postranskega, ki se seje na strnišče, zato da njiva ni prazna in ker tako ne potrebuje drugega kakor plitvega oranja in zavlačenja. Da bi ajda tudi gnojila potrebovala, na to nihče ne misli.

Vsa ta domnevanja pa niso prava, kajti ajda vzame zemlji in torej potrebuje najmanj toliko ali še več redilnih snovi kakor kako drugo žito. Če mora torej njiva isto leto zapored dati dvakraten pridelok, potem pa ni čuda, če je utrujena, in ker ajda pride druga na vrsto, zato dobi le ostanke gnojilne sile, ki jih je prej požeto žito še na njivi pustilo. Ti ostanki gnojilne sile so majhni, in ker se je pri nas od pamtiveka z ozirom na rudninske snovi premalo gnojilo, so naše njive izsesane, in zato je bil pridelok ajde od leta do leta pičlejši.

Na 1 ha njive vzame iz zemlje povprečna žetev:

	dušika	kalija	fosforove kisline
pšenica	52 kg	26 ³ / ₄ kg	30 ³ / ₄ kg
ajde	51 "	53 "	21 ³ / ₄ "

Iz tega je razvidno, da ajda potrebuje toliko redilnih snovi kakor žito, kalija pa še enkrat toliko, zato pa ima gnojenje s kalijevimi gnojili pri ajdi zelo velik učinek in istotako s fosforovimi gnojili, ker je fosforove kisliline v naših zemljah že od narave malo.

Kdor torej hoče pridelati dosti ajde, jo mora sejati na dobro gnojno zemljo, ki ima v sebi toliko redilnih snovi na razpolago, kolikor jih ajda potrebuje in ker pri setvi na strnišče zemlja ni v takem stanju, zato se mora ajdi pred setvijo gnojiti.

S hlevskim gnojem gnojiti nima pravega uspeha, ker se ta gnoj prepočasno razkrajja za hitro in kratko dobro rastočo ajdo, in vrhutega ima naš hlevski gnoj premalo omenjenih rudninskih snovi v sebi. Iz tega vzroka so za gnojenje ajdi najprimernejša umetna gnojila.

Na dušik se nam pri ajdi ni toliko ozirati, ker ga ajda za silo že še dobi na strnišču in ker prebohotne rasti z ozirom na potrebno hitro dozorenje ni niti želeli.

Najvažnejša redilna snov, ki jo moramo ajdi dati, če naj bogato obrodi, je fosforova kislina, a ta mora priti na njivo v taki obliki, da jo ajda more použiti v kratki dobi svoje rasti, t. j. v osmih tednih. **Ajdi je torej gnojiti s superfosfatom, ki ima v sebi v vodi raztopno fosforovo kislino.**

Kdor bo ajdi gnojil s samim superfosfatom, bo, seveda ob ugodnem vremenu in če ne bo slane, imel gotovo izboren pridelok, ki bo pa še boljši, če bo rabil poleg superfosfata še kako kalijevo gnojilo, n. pr. kalijevo sol, pepel itd. — Kajnit kot kalijevo gnojilo pri ajdi ne gre rabiti vsled klorovih spojin, ki so za ajdo strup; zato se mora reči, da je kajnit ajdi škodljiv.

Svetujemo našim gospodarjem, da ajdi na popisani način gnojijo, ker jim bo bogata žetev obilo povrnila stroške. Na Kranjskem imamo že krasne uspehe s tem gnojenjem, dokaz, da so lansko leto naši gospodarji porabili 50 vagonov superfosfata za gnojenje ajdi, da si je kmetijska družba šele pred malo leti pričela gospodarje vzbujati k temu delu.

Omenjeni gnojili naj se tik pred setvijo (ne poprej) pomešata ter posejeta po sprašeni njivi; potem se vseje ajda in podvleče. Za vsak mernik semena naj se vzame 25 kg superfosfata, in če se gnoji tudi s kalijevo soljo, tedaj tudi te 10 kg.

Rudninski superfosfat se dobiva pri družbi po 7 K 75 h in kalijeva sol po 12 K 60 h 100 kg. Obe gnojili se oddajata le v vrečah: superfosfat po 100 kg, kalijeva sol pa po 50 in 100 kg. Kdor ne potrebuje cele vreče, naj naroči gnojilo skupno s kom drugim. Skupna naročila sploh priporočamo, ker se s tem železniški stroški izdatno znižajo.

Listnica uredništva.

Nekaj dopisov nam je prišlo za to številko prepozno. Priobčimo jih prihodnjič.

Vojaška pisarna EMIL KOKSTEIN

Gradec, Stempfergasse 3, daje pojasnila, nasvete, prošnje, vloge, strokovnjaška mnenja itd. v vseh vojaških zadevah
10

Postavno zavarovano.

Edin pristoi balzam
lekarne 'Angela varihar'
A. THIERRY
v Pregradi pri Rogaški
Slatini.

Vsako ponarejanje kaznivo

Edino pristen je THIERRYJEV BALZAM

z zeleno varstveno znamko z
nuno. 12 majhnih ali 6 dvoj-
natih steklenic ali velika spe-
cialna steklenica s patentnim za-
klpom K 5—

Thierryjevo centifolijsko mazilo

za vse, še tako stare rane, vnetja,
poškodbe itd. 2 lončka K 3-60.
Pošilja se samo po povzetju ali
denar naprej.
Te dve domači zdravili ste kot
najboljši splošno znani in sta-
roslavni.

Naslavlja naj se na

lekarnarja A. Thierry v Pregradi
pri Rogatski Slatini.

Zaloge po skoro vseh lekarnah.
Knjižice s tisoči izvirnih za-
hvalnih pisem zastoj in pošt-
nine ne prosto.

Razpošilja na zahtevo brezplačno in pošt-
nine prosto bogato ilustr. cenike o urah,
zlatnimi, srebrnimi, orodju in godalih.

F. PAMM, Krakovo,
Zielonove ulice 3.

POZOR!

Ura
z
veri-
žico

samo K 2-50 Vsakdo dobi krasno žepno uro-
remont. gloria srebro sistem Ros-
kopf patent ankerica 30 ur natančno idoča, za kar se
jamči 2 leti, s pozlač. primerno težko verižico za le K
2-50 3 komadi z verižicami K 7. Razpošilja po poštnem po-
vzetju tovarniška zaloga švicarskih ur

S. URBACH, Krakov št. 96.

Svoji k svojim!

Za vrtno veselice in zabave priporočam vsem
slavnim društvom in c. gg. gostilničarjem kon-
fete, lampijone, papirne kače, rakete, pihljače itd.

Za obilna naročila se priporočam

z velespoštovanjem

J. N. Peteršič,
trgovina s papirjem in galanterijo,
Ptuj.

Dopisnice za šaljivo pošto najnovejše.

Stanje hranilnih vlog:
nad 23 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
800.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah šte. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopodne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nedvignjene obresti vsacega polleta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62¹/₂ leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja tudi na menice in na vrednostne papirje.

12 (20)